

ШУМАДИНКА,

Л И С Т Ъ З А

КНЪИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ П. Ненадовићъ.

Теч. VI.

Овај листъ излази Вторникомъ, Четвртомъ и Суботомъ на по табака. Цена му е за 3 мес. 4. за пола год. 8 а за целу год. 16. цв. За огласе плаћа се 3. кр. ср. одъ врсте за едан-путъ а 5 кр. ср. за трипутъ.

№ 3.

С р е њ а.

Цео светъ око едне точке се окреће,
 Велико и мало тражи станакъ среће:
 Овај у едноме, тај у другомъ чему
 Сваки у ономе, што се свиди нѣму,
 Што едни презиру, мрзко имъ е веле,
 То е другимъ предметъ найтоплие желѣ,
 Где еданъ налази свое задовољство
 Ту найвеће другога мучи неспокойство.
 Што едного блажи и душу му крепи
 Одъ тога се други ужасава, стрепи.
 Еданъ саблю паше у битку се спрема,
 Други надъ папиромъ ради среће дрема;
 Еданъ моремъ плочи, златна брада тражи,
 Други са одеждомъ свештеномъ се блажи;
 Еданъ жели варошъ и златомъ се кити,
 Други у пустиню и пештеру хити. —
 Мн има е людска срећа теке сенка сама,
 Но када бы и та была постоянна! —
 Судбина се наша различно окреће
 И по неравнини иде точакъ среће:
 Еданъ несо игра, а други унива,
 Еданъ славу собира, а други ужива;
 Кои први бјаше, последњи е сада,
 Ко е' юче слављаше, данасъ горко страда. —
 Неправилно коло света е овога,
 Неумитна судба есте одвећ строга:
 Данасъ човекъ благо на гомилу слаже,
 Сутра веће други нѣмиме располаже;
 Данасъ якъ и богатъ диже е' и поноси
 Сутра одъ другога кору леба проси;
 Данасъ дворе зида, да е' у нѣмиме слади,
 Сутра већ умире одъ велике гладѣ;
 Данасъ у слободи сладки су му данци,
 Сутра већ га тиште тешкогъ робства ланци.
 Све на свету пада, све подлежи мѣни;
 И то свуда влада по целой вселени. —
 Еданъ спрема лађе и по мору блуди,
 Ал' немож' да нађе за чимъ срце жуди,
 Бруянъ ветаръ дуне, приспу беде веће,
 Лађе се уточе — ето станка среће; —

Други опетъ мисли, да у слави стои,
 Оно, што ће душу да му узлокои,
 Па поради тога у ратъ и бой хити,
 Да победнимъ венцемъ славе се окити.
 Али га залуду ратна слава дражи,
 Кадъ неможе наћи, што му срдце тражи.
 Залудъ жанѣ плоде свое ратне службе,
 Кадъ подлећи мора законима судбе;
 Данасъ душманина побеђена гледа,
 Сутра нѣму самомъ други заповеда! —
 Неки опетъ себи приятелъ тражи
 Да са нѣмиме беде у животу блажи,
 Али среће нема ни на томе путу,
 И — све се судбине покорава скуту.
 Ђрв докле е богатъ, дотле г' сваки пази,
 И дотле е' пријана сувише налази,
 А чимъ мало склизне и допадне беде;
 Приятельи неће ни да га погледе —
 Некогъ случай какви до нечегъ узиезе
 И онъ лакоуманъ одма се повесе
 Блага има доста разкалашно живи
 Кои га познае чуди се и диви,
 Ни одъ когъ нестрепи а многима суди
 Збогъ власти и блага ласкаю му люди
 Но ништа на свету за дуго нетрае,
 Нит' вечито судба штогодъ коме дав.
 Онъ падне, и блага нѣговогъ нестане
 Пре него га злоба гонити престане! —
 Тако све на свету единако е' окреће
 И садъ е већ коровъ што бјаше цвеће.
 Тако судба срећу суновратъ обара
 И ючашнѣ сласти у пеленъ претвара.
 Тако животъ земни самомъ е' тугомъ рани
 Докъ се трошно тѣло у гробъ несарани!
 Нигде нема среће нигде нѣна стана,
 Гдегодъ има ноћи и белога дана.
 Пре ће ярко сунце за навеки заћи,
 Нег' што ћемо срећу оvd' на земљи наћи.
 Свуд' е сама беда, свуд' неволи клета,
 И туга е обшта владателька света. —

I. Драгашевићъ.

Берберинъ.

Господинъ. Само немой више да ми брбляшь о неважнимъ стварма, као што си последњи путъ непрестано говорио о женскимъ папучама.

Берберинъ. Последњи путъ причао самъ вамъ о папучама, садъ ако имате волю да вамъ говоримъ о чарапама, па о шнолама, па о подвезама и тако све далъ.

Господинъ. Нећу, нећу, говори шта му драго друго.

Берберинъ. Мени све едно, я само немогу ћутати, а о чему годъ обете я могу говорити; ако обете и о мушкимъ калошама?

Господинъ. Е башъ би био радъ знати шта се може па било паметно било лудо, о калошама говорити. Дакле говори данасъ само о калошама.

Берберинъ. Нема те ствари на свету господине тако мале и незнатне, о којој паметанъ човекъ неможе паметно говорити, а нема тако узвишене и велике ствари о којој низке памети люди неговоре ниско и неважно. Човекъ кои уме мислити, о найманъмъ црвићу божественно говори, а човекъ са слабимъ промишляванъмъ и о Богу несмислено говори. Међу тимъ будите увѣрени, да ни су сами бербери кои на овомъ свету говоре коешта, то се догађа у целомъ свету; често, врло често говори се коешта у парламентима, у ученимъ друштвама, у совѣтима, у камерама, у скупштинама, и на прочимъ местима. При томъ и у свимъ приватнимъ друштвама, светъ се извештио, па сваки радије говори о маловажнимъ стварма и людма, него о важнимъ предметима и людма. Еръ кадъ човекъ говори о великимъ предметима као што е: истина, правда, кралъви, уставъ, министри, слобода и т. д. може рђаво да прође са своимъ говоромъ, а кадъ говори о маловажнимъ стварма као што су папуче, чарапе, подвезе, калоше и проче, небои се да ће се ивоме замерити.

Господинъ. Ђ-самъ ти казао о калошама да говоришь.

Берберинъ. Опростите я ћу говорити, али сваки разговоръ има свой предговоръ; и веруйте мени е лакше о тако незнатној ствари говорити, него да сте ми рекли да говоримъ о американској републики. То самъ вамъ само хтео казати, да кадъ човекъ у каквомъ друштву говори о незнатнимъ стварима и коешта, онъ гласно говори, а како што оће о истини, правди или слободи да каже, онъ пришапль само ономъ до себе. Видте то су люди научили одъ воденаце, т. е. одъ воденичногъ камена, еръ каменъ докъ жито мелъ и брашно баца, онъ само гуди и едва се чуе; а како нема брашно да баца и немелъ езгру одъ жита, онъ се чуе далеко и прави велику ларму, и онда и воденичаръ и сви помелари обрате позоръ и сви скоче на ноге, а докъ е брашно бацао и саму езгру млео, нико се ние ни освртао. Тако е и на овомъ свету међу людма, ако се човекъ уподоби ономе камену што само жито мелъ, и радећи свой посао ћути, онъ е забрављенъ одъ свакога; а човекъ, на подобие онога камена, што ништа немелъ, него само ларму прави или као што воденичари кажу яуче, кадъ такавъ човекъ у овомъ се свету окреће, онда сви люди обра-

ћаю на вђга позоръ и обасипаю га съ добрама као што помелари обасипаю са житомъ онај каменъ што яуче.

Господинъ. О калошама, или ћути.

Берберинъ. Оћу господине, оћу, волимъ и о калошама и о свему говорити него ћутати. Али морамъ издалека почети, морамъ целу ньову историю причати вамъ.

Господинъ. Мисли о калошама.

Берберинъ. Я докъ самъ вамъ све ово говорио я самъ непрестано мислио на калоше; тако то иде на овомъ свету, човекъ обично едно говори а друго мисли.

Господинъ. Говори о калошама.

Берберинъ. Ове црне калоше што се сада обично носе, праве се одъ каучука или Гута-перча; а та смеса прави се одъ дрвеногъ сока. У Америки има такови дрва која даю тай сокъ изъ кога се Гута-перча прави; Американци пробуше такво дрво, одточе 40—50 фунти тога сока кои е жућкастъ, па онда затворе опетъ ону рупу и замажу, тако дрво не само да се неосуши него после 5 година опетъ толико сока може дати, одакле после праве ову масу за калоше. Те вражке калоше, одъ те смесе, чудновато су пронађенъ. Оне су намъ изъ Америке најпре дошле и еднако долазе. Покойни добри пашъ Доситей, повикао е еданпутъ: „О Колумбе, више ти фала за кромпире, што су изъ твоје пронађене Америке у Евроцу пренешени и разплођени, него за сво злато и драго каменъ што е изъ Америке донешено“. Доситей имао е право еръ кромпирима сада рани се пола света, и одъ кромпира човекъ мало кадъ еде савршено е ситъ, али одъ злата неможе бити ситъ, и што човекъ више злата има све више гладни или као што кажу жедни за ньимъ.

Господинъ. Опетъ онъ неговори о калошама.

Берберинъ. Ове мекане калоше пронађене су у Америки; и да е живъ Доситей можда би садъ казао: „О Колумбе, фала ти што си пронашо Америку те сада имамо овакву згодну обућу.“ Еръ заиста ове калоше кадъ е блато, то су човеку као кола и коњи. Међу тимъ калоше са свимъ су сходно изобрѣтение за нашъ углађени и просвећени вѣкъ. У старомъ средњемъ вѣку, кадъ е ячи слабиемъ право ногама газио, већма е болело, еръ онда су ритери, графови и кралъви, носили дебеле гвозђемъ оковане чизме; а сада господине кадъ насъ ко годъ гази, слабо и осећамо, еръ калоше су мекане, и неосећамо да насъ боли, само осећамо тежину газени. Я говоримъ о Америке која е ове калоше пронашла, и той слободной Америке ове су биле прво потребне, еръ тамо човекъ најявније гази право човека, а опетъ предъ белимъ светомъ важи за најслободнију землю, а то зато што све газе у калошама, т. е. лепимъ и углађенимъ формама. Калоша милионима преносе къ нама у Европу. Слободна Америка тргуе са робовима. Ви сте вальда читали „Чича-Гомину кодебу“ и видли сте образе оне бѣде, и оно газенъ. — Човекъ гази явно право човечества, убия, пали, сруши у темель свога ближнѣгъ, одузме му честь и сво иманъ, учини гаробомъ или злодѣломъ.

М а л е п р и ч е .

(О великомъ Петру)

Како е царь Петарь познавао духъ свию готово страваца, кои су у његовомъ царству у службу примљени, јасно се увиђа изъ слѣдуюћегъ разговора његовогъ у колегијуму адмиралитета, приликомъ примана различни странаца, занатлија, фабриканта и художника: „Французу“, говораше царь, може се свакадъ дати повећа плата; ерѣ онь угодно живи, и потрошиће све, што заслужи, у земљи; а исто тако и Немцу, ерѣ онь се лепо рани и части; и меће врло мало или готово ништа на страну одъ свое заслуге; Енглезу се може слободно дати јошть већа плата, ерѣ онь обе лепо да живи, па макаръ јошть и изъ свога цепа заслуги додавао. Холандезу пакъ већъ ваља мањъ дати, ерѣ онь се едва ситъ неруча да само новаца нагомчла; а Италијанцу јошть мањъ, ерѣ овај е одъ природе тако умѣренъ, да му свакадъ новацъ претече; а притоме Италијанецъ ни најмањъ не таи, да онь само съ томъ намѣромъ вањъ земљъ служи и умѣрено живи, да стечени новацъ у своме обожаваномъ рају, у Италији, гди мало новаца има, у миру и ратлуку ужива.

М а л и ц е .

— Досетљивость безъ здравогъ разума престае бити добро и постане зло; она само дае морепловцу више ветрила а съ тимъ га баца на стрмените и шилјасте стѣне у мору.

— Уђите крозь тесна врата смрти. Истина су она узана, и незгодна е путаня, која ѣзъ њбой води. Али е земља, у коју она спроводи, пространа, света, лепа земља. То е земља покоя и награде. То е земља великогъ мира и неувенуте милине.

— Поредъ божества, непочитујъ ни на небу ни на земљи ништа тако високо, као огледало божества у савети твојой, разумъ!

— Кадъ нађешъ гробљъ отворено, немой да га миомѣшъ, ако ће ти бити неколико коракля и на странпутици. Сматрай отворена врата као опомену, да ћешъ и ти гроблю, ѣумруку томъ вечности, дати оно, шта њму припада.

— На правомъ одвајаню онога, што е у свету средство и цѣль, почива мудрость. И све шта чувствама принадежи само е средство а ние цѣль.

— Свака ноћъ нектъ ти е залогъ дана.

— Ако и има мало любимаца среће, то съ гимъ више има весели и задовољни люди и ове врло често наодьмо у свакомъ станю, у свима редовима люди; врло често и у најнижимъ колебама земљдѣлца, у неукрашенимъ рукодионицама рукодѣлца и убожества.

— Божий верозаконъ свеза е любви, најистинитијегъ сѣдине између створителя и њгови створеня, и измеђъ свию размишљаюћи и разумни створеня, међу собомъ самима, основъ најточниегъ саюза природногъ са нравственимъ светомъ, и садашњости са будућношю.

— Редко ћешъ ти съ неправеднимъ кудецьмъ твоиме непријателю, али ћешъ увекъ съ неправедномъ похваломъ твоиме пријателю наудити.

М р в и ц е .

— Еданъ Немацъ у Бечу што е превео неке народне србске песме почне преводити и гди-кое пословице и здравице. Кадъ дође на ону народну здравицу у којой срби желећи да имъ Богъ опетъ даруе патриарха у србској пећкој патријаршији кажу: „Да Богъ поживи четири вселенска патриарха и петогъ да мете у Пећь“ (у Ипекъ), а онь преведе на немачки овако: „Да Богъ поживи четири вселенска патриарха и петогъ да мете у Фуруну“.

— Херцогъ одъ Норфолка био е са свимъ пијанству оданъ. Кадъ е једномъ хтео на маскирани балъ да иде, упита једногъ писателя: „Шта мислите, како ћу да идемъ на маскирани балъ, а да ме нико непозна?“ — „Идите трезни!“ одговори му онај.

— Лорду Норту преговоре једномъ приликомъ да е хрѣвао учинио што е оставку на министерство дао пре него што е свое пријатељъ наградио; на кое онь одговори: „Мое министерисанъ умрло е напрасно, одъ шлога, и нисамъ имао времена тестаментъ правити.“

— Шпаньолци 1580. год. заробе нидерландскогъ предводителя Ла-нуа. Нидерландци жалећи много за своимъ важнимъ предводителѣмъ, понуде Шпаньолцима размену са грофомъ Егмонтомъ и барономъ Селесомъ, кое су они опетъ били заробили. Принцъ Александеръ Фарнезъ одъ Парме предводителъ шпански, одбияјући ту понуду одговори имъ: „Мени ние могуће дати у размену лафа за два овна.“

— У некомъ друштву очени еданъ свогъ сусѣда, кои повиче одма: „магарче!“ — „то я нисамъ одговори сасвимъ ладно онај — „него самъ марвени лѣкаръ, и ако вамъ се каква несрећа догодила я ћу васъ съ драге вољъ излечити.“

З а ч и н и ц и .

Човеку е чиста савѣсть најлепше благо. Она му е подпора кадъ пада; усаћенъ кадъ се подиже; она му е изворъ у жеђи, а узглављъ на смрти.

Кадъ хрѣваъ и безбожанъ човекъ у палати живи, немой мислити да е та палата шта друго осимъ једне паучине, која ће се првимъ вѣтромъ развући.

Водена капля издуби каменъ кадъ само често капљъ, добра речъ нађе ма кадъ свое место само кадъ се често повторава.

Зрнца песка створе брегъ, минути годину, а мимолетеће мисли вѣчва дѣла.

Они люди постаю великима кои ништа на свету недрже за маленкостъ.

Храбрость познае се у битки, пријатељство у нужди а мудрость у лютини.

Одъ природе люди су сви међъ собомъ равни, али воспитание доцније чини ихъ нееднакима.

Тиранъ е само онда якъ кадъ су други слаби, бои се одъ они кои се њга небое, клони се одъ они кои се њга неклоне.

Бољъ е умрети него сироти хлѣбъ узети.

ДОМАЊЕ НОВОСТИ

Београдъ 4. Јануариа. „Србске Новине“ у старомъ своємъ формату, т. е. на табаку, подъ учредничествомъ г. Милоша Поповића јуче су први путъ изашле. Признавајући трудъ и вредностъ г. К. Вуйћа кон е те новине прошле године, остављивъ одъ сваке помоћи, поредъ онолики тешкоћа издавао, поздрављамо новогъ и ли болъ рећи старогъ четрнаестогодишнѣгъ његовогъ учредника, са овимъ искренимъ осећањемъ, съ коимъ смо га у овомъ листу и изпратили, када е околностима притеснѣнъ, оставио полъ јавности србске, и желимо да са оваквимъ истимъ осећањемъ предсрету „Србске Новине“ сви читатељ, које новине са овомъ годиномъ већ 24-ту годину живота и трајна свогъ почину, и које су крозъ цѣло то време свагда одъ стране публикума достојно уважаване.

СТРАНЕ НОВОСТИ.

— Изъ Петербурга јвляю: да се царъ рѣшио цело военно воспитанѣ младѣћа сасвимъ преиначити; и премати ѿ текъ у воене школе пошто они подъ надзирањемъ свои родителја свое кућевно воспитанѣ свршили буду. Велики князь Константинъ одпутовао е у Хановеръ, одакле ће својој майци, која се сада у Италиа налази, ићи.

— У Хановеру 2. тек. м. држаће се велико фармазонско торжество. Извѣстно се чуе да ће тогъ дана краљ Хановерански у редъ фармасона бити приманъ,

и пошто све степене прође велики майсторъ свию редова у његовомъ краљвству постати.

— Што се тиче Швайцарске размирице, изъ Париза пишу: да су Енглеска, Аустрија и Француска заедно најновија предложена учиниле. Прайска пристала е на иста предложена. Саюзни швайцарски савѣтъ примио ѿ ѿ е и пристае. Нема сумњ да и саюзна швайцарска скупштина неће ѿ примити, и тако наенбургско питањ можемо сматрати да е већ свршено. Министеръ француски графъ Валуевски, одпустио е едну ноту, по речма које ноте, све тежнѣ и труди Француске, (пошто у Навенбургу пусте оне затворене) би ће управљени на то да Навенбургъ остане у будуће независимъ.

— Изъ Лондона јвляю: да е херцогъ Кембриѣ главни повелитель войске, издао заповестъ: да све за службу у Индиа опредѣлене регименте безъ икаквогъ одлагања буду спремљене за ратъ — Лордъ Напиръ наименованъ е за енглескогъ посланика у Америки. Енглеске новине вичу противъ тога избора.

— Изъ Кије одъ 29. Нов. пр. г. стигла е та важна вѣсть да су побунѣни потукли се са царскомъ войскомъ, и побивши царску войску заузели су Сенге. Предводитель побунѣника прогласио е да е сбачена са престола породица Манѣу, која е досадъ у Кији владала, и да е намешћена династија Мингъ да влада, које су прави потомци Ченг-тиа последнѣгъ цара те династије, која е 1644. год. одъ Шун-чи предводителя ондашнѣ револуције сбачена.

О Г Л А С И.

ПРОДАЈА.

(2—3) Путемъ јвне лициѣ које ће се 25. 28. Јануара и 1. Фебруара о ве 1857. године држати, продаваће се непокретна добра почив. Якова Миловановића — Спаје — б. жителя Шабачкогъ, по жемљи њгови тестаментални наслѣдника, — добра су слѣдуюћа:

1. Една меана са фуруномъ, аромъ и три магазе одъ слабогъ материјала са имајућимъ съ лица просторомъ за подизанѣ више дућана.

2. До ови исти дућана, една велика зидана кућа одъ тврдогъ материјала са 4 собе, еднимъ форхаузомъ зиданимъ и великимъ подрумомъ, мутвакомъ шупомъ у истой кући принадлежећемъ доволне величине авлиомъ у којој и еданъ добро озидани бунаръ постои, и

3. Спроћу ове куће, еданъ празанъ плацъ доволне величине.

Сва ова добра, која су јоштъ 1852. год. у попису око 1000 # цен. преценљена, леже на малој пијаци у Шабцу и то левъ скоро преко целе мале пијце и на углу идући одъ кр-

ста преко ћуприје у Селакову башту, и пружајући се све уедно до куће поч. Димитрија Лелека.

Кои дакле има волю напоменута добра или све уедно или понаособъ купити, нека се у наведене дане лициѣтирања, на малој пијаци пре а последнѣгъ дана и после подне, нађе, а може пре тога са подписанима као законимъ пуномоћницима Яковљви наслѣдника и безъ лициѣтирања у погодбу ступити.

Тоша Николић

Писаръ Суда Шабачкогъ и

Стојдинъ Филиповић

Секретаръ Суда Ягодинск.

О Б Я В А.

Долеподписани обзнановемо свакомъ, кога се тичамо буде, да е трговина бывша подъ фирмомъ Стефанъ М. Плашипилетовић у Шабцу, у којој е као братъ и смесникъ Стоянъ М. Плашипилетовић участвовао, одъ 13. Децембра текуће 1856. год. прешла на овогъ другогъ подъ фирмомъ **СТОЯНЪ М. ПЛАШИПИЛЕТОВИЊЪ**. Ко годъ дакле што одъ постојвише фирме съ подписомъ или по тевтеру тражити

или давати има, нека се на долеподписаногъ на првомъ месту обрати, почемъ се онъ свега приманъ и одговаранъ приміо, а тако исто и сва непокретна добра у Смедереву на себе преузео, и брата Стефана у свему готовимъ новцемъ исплатіо.

У Шабцу 18. Дец. 1856.

СТОЯНЪ М. ПЛАШИПИЛЕТОВИЊЪ с. р.

СТЕФАНЪ М. ПЛАШИПИЛЕТОВИЊЪ с. р.

Стецишта су отворена:

1. При Суду Окр. Пожаревач. надъ иманѣмъ поч. браће Јована и Филипа и живећегъ Анђелка Ћората изъ Свиня. Ко има шта тражити да се пријави Суду до 23. Марта.

2. При Суду вароши Београда надъ иманѣмъ поч. презад. Ламбре Михаиловића. Рокъ траженъ до 22. Фебр.

Продаваће се:

1. Непокретна добра Милана Становића изъ Свилаевца 7. 8. и 9. Јан.
2. Непокретна добра Петра Максимића изъ Опланића Окр. Руднич. 28. 29. и 30. Јануара.
3. Плацъ кућни Степана Илића у београд. Палиаули заедно съ кућомъ, 15. 16. и 17. тек. м.